

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Kansallisen koulutuksen
arviointikeskuksen lausunto:

**Hallituksen esitys eduskunnalle opetus-
ja kulttuuriministeriön hallinnonalan
virastouudistusta koskevaksi
lainsäädännöksi (HE 31/2025 vp)**

Sivistysvaliokunta 22.5.2025

Kirsi Hiltunen, yksikön johtaja
Kansallinen koulutuksen arviointikeskus

Erillisyksiköiden asema virastouudistuksessa

Karvi pitää virastouudistusta toteutettaessa välttämättömänä, että hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetussa laissa Opetushallituksesta **nykyisten erillisyksiköiden asema itsenäisinä erillisyksiköinä säilyy ja näin pyritään turvaamaan näiden viranomaisten riippumaton asema.**

Nykyisessä hallintovirastomallissa Karvin riippumatonta asemaa ei ole kaikilta osin pystytty varmistamaan.

- Erillisyksiköillä ei ole tällä hetkellä juurikaan mahdollisuuksia vaikuttaa Opetushallituksen tuottamien hallinto- ja tukipalvelujen perusteisiin, sisältöön tai laajuuteen.
- Nyt valmisteilla olevan virastouudistuksen yhteydessä hallinto- ja tukipalveluja koskevaa menettelyä ja sopimusta tulisi uudistaa ja selkiyttää. Erillisyksiköillä tulee olla mahdollisuus vaikuttaa siihen, **miten ja millaisista hallinto- ja tukipalveluista se uuden viraston kanssa sopii ja sitä kautta myös omata mahdollisuuden ennakoida ja hallita omia kustannuksiaan nykyistä paremmin.**

- Valmisteilla olevan virastouudistuksen kustannusvaikutuksia hallinto- ja tukipalveluihin tai tiloihin ei ole vielä ollut saatavilla.
- Tavoitteena tulisi Karvin mukaan olla se, että 1.1.2026 toimintansa aloittava uusi virasto, Opetushallitus, kehittää **kustannustehokkaat ja laadukkaat hallinto- ja tukipalvelut, jotka tukevat erillisyksiköiden toiminnan riippumatonta asemaa, toiminnan tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta.**

Virastouudistuksen tavoitteet ja niiden arviointi

Yhtenä virastorakenneuudistuksen tavoitteena on tukea tuottavuusohjelman tavoitteita ja keventää päällekkäistä hallintoa. **Karvin henkilöstömäärää on jouduttu vähentämään 30 prosenttia vuosien 2022–2025 aikana 53 henkilötyövuodesta 36 henkilötyövuoteen.**

- Tällä on ollut merkittäviä vaikutuksia arviointitoiminnan laajuuteen ja toiminnan tuloksiin.
- Henkilöstövähennykset estävät arviointitoiminnan pitkäjänteisen kehittämisen ja erityisosaamisen ylläpidon ja vahvistumisen. Kansallinen luotettava ja vaikuttava arviointitoiminta edellyttää resursseja ja kyvykkyyttä laaja-alaiseen koko koulutusjärjestelmän arviointiin.
- Opetushallituksen yhteyteen hallintovirastomallin mukaisesti liittämisen yhteydessä Karvi vähensi hallinnollisen henkilöstönsä määrää, eikä sen ole mahdollista toteuttaa valtionhallintoon tehtäviä säästöjä vähentämällä päällekkäistä hallintoa, vaan **säästöt kohdentuvat eri koulutusasteiden arviointitoimintaan.**

- Karville ja YTL:lle tulisi jatkossa määritellä **omat erilliset momentit ja määräraha-kehukset hallinnonalan kehyspäätöksessä.**
- Karviin on kohdistunut viimeisen kymmenen vuoden aikana **jatkuvia uudistuksia ja muutoksia, millä voi olla negatiivisia vaikutuksia niin organisaation toimintaan kuin henkilöstöön.**
 - Karvin perustaminen 2014, hallintovirastomalliin siirtyminen 2018, hallintovirastomallissa uudistukset, uusi virasto 1.1.2026, Koulutuksen arviointijärjestelmän kehittäminen -työryhmä
- Karvi painottaa, että **virastouudistusta ja sen vaikutuksia tulee arvioida mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.** Arvioinnin tulee kattaa vaikutukset virastojen ja erillisyksiköiden tehtävien toteuttamiseen ja henkilöstöön.